

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 22.5.2017 r.
COM(2017) 517 final

Zalecenie

ZALECENIE RADY

w sprawie krajowego programu reform Malty na 2017 r.

**oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Maltę programu
stabilności na 2017 r.**

Zalecenie

ZALECENIE RADY

w sprawie krajowego programu reform Malty na 2017 r.

oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Maltę programu stabilności na 2017 r.

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych¹, w szczególności jego art. 5 ust. 2,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej²,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego³,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 16 listopada 2016 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego⁴, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2017 r. Priorytety określone w rocznej analizie wzrostu gospodarczego zostały zatwierdzone przez Radę Europejską na posiedzeniu w dniach 9–10 marca 2017 r. W dniu 16 listopada 2016 r. na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania⁵, w którym nie wskazała Malty jako jednego z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji. W tym samym dniu Komisja przyjęła również zalecenie dotyczące zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro. Zalecenie to zostało zatwierdzone przez

¹ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

² COM(2017) 517 final.

³ P8_TA(2017)0038, P8_TA(2017)0039 i P8_TA(2017)0040.

⁴ COM(2016) 725 final.

⁵ COM(2016) 728 final.

Radę Europejską podczas posiedzenia w dniach 9–10 marca 2017 r. i przyjęte przez Radę w dniu 21 marca⁶.

- (2) Jako kraj, którego walutą jest euro, oraz ze względu na bliskie powiązania pomiędzy gospodarkami w unii gospodarczej i walutowej, Malta powinna zapewnić pełne i terminowe wdrożenie zalecenia dla strefy euro, które znajduje odzwierciedlenie w zaleceniu 2 poniżej.
- (3) Sprawozdanie krajowe za 2017 r. dotyczące Malty⁷ zostało opublikowane w dniu 22 lutego 2017 r. Zawiera on ocenę postępów Malty w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych przez Radę w dniu 12 lipca 2016 r., działań następczych podjętych w związku z zaleceniami z poprzednich lat, a także postępów Malty w realizacji jej krajowych celów w ramach strategii „Europa 2020”⁸.
- (4) W dniu 18 kwietnia 2017 r. Malta przedłożyła krajowy program reform na 2017 r., a w dniu 2 maja 2017 r. – program stabilności na 2017 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (5) Odpowiednie zalecenia dla poszczególnych krajów zostały uwzględnione w programach państw członkowskich dotyczących europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na lata 2014–2020. Jak przewidziano w przepisach dotyczących europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych⁹, Komisja może zwrócić się do państwa członkowskiego z wnioskiem o dokonanie przeglądu odpowiednich programów w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz wprowadzenie w nich zmian wówczas, gdy jest to konieczne do wsparcia realizacji stosownych zaleceń dla poszczególnych krajów. Komisja przedstawiła dalsze wytyczne dotyczące stosowania tych przepisów¹⁰.
- (6) Malta jest obecnie objęta funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu. W programie stabilności na 2017 r. rząd planuje utrzymanie nadwyżki w ujęciu nominalnym w okresie 2017–2020. W okresie objętym programem w dalszym ciągu spełniony będzie – z pozytywnym marginesem – średniookresowy cel budżetowy, tj. równowaga budżetowa w kategoriach PKB. Zgodnie z programem stabilności oczekuje się, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB utrzyma się poniżej wartości referencyjnej wynoszącej 60 % PKB i będzie stopniowo spadać z 58,3 % PKB w 2016 r. do 47,6 % w 2020 r. Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto te prognozy budżetowe, jest wiarygodny na 2017 r. i ostrożny w odniesieniu do lat 2018–2020. Jednocześnie istnieje potencjalne zagrożenie dla realizacji tego scenariusza związane z wykonaniem budżetu.

⁶ 2017/C92/01.

⁷ SWD(2017) 83 final.

⁸ COM(2017) 90 final.

⁹ Art. 23 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

¹⁰ COM(2014) 494 final.

- (7) W dniu 12 lipca 2016 r. Rada zaleciła Malcie dokonanie w 2017 r. rocznej korekty budżetowej wynoszącej 0,6 % PKB, prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego. Z danych dotyczących wyników budżetu wynika, że Malta osiągnęła swój średniookresowy cel budżetowy już w 2016 r. Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2017 r. przewiduje się, że saldo strukturalne wzrośnie z nadwyżki w wysokości 0,4 % PKB w 2017 r. do 0,7 % PKB w 2018 r., utrzymując się powyżej średniookresowego celu budżetowego. Ogólnie rzecz biorąc, Rada jest zdania, że – zgodnie z przewidywaniami – Malta spełni warunki paktu stabilności i wzrostu w 2017 i 2018 r.
- (8) Jednak mimo osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego trzy lata przed terminem wzrost wydatków przekracza wzrost produktu potencjalnego. Jeżeli się utrzyma, będzie stanowił wyzwanie dla stabilności finansów publicznych, zwłaszcza w przypadku nieoczekiwanych wstrząsów po stronie przychodów. Władze kraju przeprowadziły przeglądy wydatków w niektórych obszarach wydatków publicznych o szczególnym znaczeniu dla równowagi budżetowej, takich jak opieka zdrowotna, kształcenie i szkolenie oraz ubezpieczenia społeczne. Terminowe i skuteczne wprowadzenie w życie powiązanych zaleceń będzie wyznacznikiem ich skuteczności pod względem osiągnięcia celu. Długoterminowa stabilność finansów publicznych Malty jest ponadto nadal zagrożona w perspektywie długoterminowej ze względu na prognozowane koszty związane ze starzeniem się społeczeństwa, takie jak opieka zdrowotna, opieka długoterminowa i emerytury. Gwałtowny wzrost prognozowanych wydatków związanych ze starzeniem się społeczeństwa wynika głównie z wydatków na emerytury – według sprawozdania na temat starzenia się społeczeństwa z 2015 r. szacuje się, że do 2060 r. wzrosną one o 3,2 punktu procentowego PKB. Niektóre z ostatnio wprowadzonych środków prawdopodobnie przyniosą oszczędności. Oszczędności te prawdopodobnie nie wystarczą jednak, by skompensować rosnącą presję na wydatki budżetowe i wyraźnie poprawić długoterminową stabilność finansów publicznych. Konieczne mogą być więc dodatkowe środki.
- (9) Malta przedstawiła kilka środków mających na celu rozwiązanie dwojakiego problemu, jakim jest zapewnienie przez system emerytalny stabilności i odpowiednich dochodów emerytalnych. Przewiduje się, że środki wprowadzone w budżecie na 2017 r. umiarkowanie obniżą zagrożenie ubóstwem wśród osób starszych i nieco poprawią stopę zastąpienia dochodów przez gwarantowane minimalne świadczenie emerytalne netto. Ogólnie rzecz biorąc, wskaźniki adekwatności świadczeń emerytalnych nadal wykazują znaczne możliwości poprawy sytuacji, w tym w zakresie ograniczenia wysokiego zróżnicowania w ochronie emerytalnej ze względu na płeć.
- (10) Zagęszczenie ruchu drogowego stało się dla przedsiębiorstw barierą – jego koszty zewnętrzne (gospodarcze i środowiskowe) szacuje się na 274 mln EUR rocznie i prognozuje się, że będą rosnąć. Ponadto stale rośnie emisja gazów cieplarnianych emitowanych przez samochody. Malta najprawdopodobniej nie osiągnie celów w zakresie emisji na 2020 r. Malta przyjęła ambitną krajową strategię transportową o horyzoncie czasowym sięgającym 2050 r. oraz operacyjny centralny plan transportowy na okres do 2025 r. Dokumenty te obejmują szereg zróżnicowanych środków mających na celu racjonalizację korzystania z samochodów prywatnych, promowanie alternatywnych rozwiązań w zakresie mobilności oraz skuteczniejsze wykorzystanie systemów transportu multimodalnego i zbiorowego. Chociaż prognozuje się, że środki te przyniosą znaczną poprawę, to przewiduje się również,

że zagęszczenie ruchu będzie nadal rosnąć, a emisja gazów cieplarnianych emitowanych przez środki transportu spadnie jedynie nieznacznie do 2030 r.

- (11) System finansowy charakteryzuje się dużą liczną zagranicznych instytucji, przyciąganych między innymi przez korzystne otoczenie podatkowe. Malta jest jedynym państwem członkowskim UE, które stosuje system pełnej imputacji w opodatkowaniu przedsiębiorstw i oferuje system refundowanych ulg podatkowych. Posiada rozległą sieć umów o unikaniu podwójnego opodatkowania i oferuje atrakcyjny status rezydencji podatkowej dla osób fizycznych. Wyzwaniem jest jednak nadzór nad przedsiębiorstwami zorientowanymi na działalność międzynarodową. Sektor finansowy prowadzi większość swojej działalności poza Malta. Stosunkowo niewielki organ nadzorczy, który nadzoruje duży system – w szczególności sektor ubezpieczeniowy, ale też bankowy – znajduje się pod presją. Maltański Urząd Regulacji Rynków Finansowych, w konsultacji z EBC, wystąpił ostatnio o wycofanie licencji bankowej małego dostawcy elektronicznych usług bankowych, który przyjmuje depozyty również poza Malta.
- (12) Pomimo poczynionych postępów wciąż konieczne jest dalsze zwiększenie wydajności systemu wymiaru sprawiedliwości. Chociaż rząd zaproponował nowe środki dotyczące drugiej szansy i niewypłacalności, długie procedury upadłościowe i procedury umorzenia długów pogarszają jakość otoczenia biznesu na Malcie. Co więcej, ramy umorzenia długów nie przewidują terminu zakończenia procedury, powodując brak pewności prawa. Aby usunąć te niedociągnięcia, złożono projekt zmiany ustawy o spółkach, wprowadzający znaczne zmiany do ram prawnych dotyczących niewypłacalności, na przykład możliwość mediacji. Obecnie projekt ten jest analizowany przez parlament narodowy. Wpływ tych zmian w ich ostatecznym zakresie i brzmieniu nie był jeszcze analizowany.
- (13) Niedobór siły roboczej występuje niezależnie od charakteru kwalifikacji, a procesu dostosowywania umiejętności pracowników do potrzeb rynku pracy wciąż nie zakończono. Znaczna część maltańskiej siły roboczej nadal ma niskie kwalifikacje. Poziom wykształcenia podnosi się, ale odsetek osób wcześniej kończących naukę wciąż jest wysoki, a umiejętności podstawowe zdobywane przez młodzież – słabe. Dostęp do uczenia się przez całe życie i udział w nim – oraz zaangażowanie pracodawców w ten proces – poprawiają się, również w przypadku osób o niskich umiejętnościach. Ze względu na rozmiar problemu wysiłki należy jednak kontynuować. Oczekuje się, że znaczne inwestycje w system kształcenia i szkolenia przyniosą rezultaty, zwłaszcza jeżeli środki zostaną utrzymane i udoskonalone w przyszłości, w szczególności za pośrednictwem ostatnio powołanej Krajowej Rady ds. Umiejętności. Wskaźniki zatrudnienia stale się poprawiają. Stopa bezrobocia spadła poniżej 5 %. Jednak współczynnik aktywności zawodowej wciąż należy do najniższych w UE, w szczególności w przypadku kobiet starszych i o niskich kwalifikacjach. Świadczy to też o tym, że utrzymuje się ryzyko wykluczenia społecznego osób, które nie są w stanie dostosować się do szybko zmieniającej się gospodarki. Należy w związku z tym utrzymać bieżące inwestycje polityczne oraz ściśle monitorować dalszy rozwój sytuacji.
- (14) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Malty, którą opublikowała w sprawozdaniu krajowym na 2017 r. Komisja oceniła również program stabilności i krajowy program reform, a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Malty w poprzednich latach. Wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i społeczno-gospodarczej na Malcie, ale także ich zgodność z przepisami

i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii Europejskiej przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe.

- (15) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program stabilności, a jej opinia¹¹ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu 1 poniżej,

NINIEJSZYM ZALECA Malcie podjęcie w latach 2017 i 2018 działań mających na celu:

1. Poszerzenie zakresu trwającego przeglądu wydatków o szeroko pojęty sektor publiczny i wprowadzenie wydatków publicznych opartych na wynikach.
2. Zapewnienie skutecznego nadzoru nad przedsiębiorstwami zorientowanymi na działalność międzynarodową, sprawowanego przez instytucje finansowe, których licencje wystawiono na Malcie, we współpracy z organami nadzoru państw przyjmujących, w których to państwach dane przedsiębiorstwa prowadzą działalność.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

¹¹ Na mocy art. 5 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1466/97.